

І. СПЕЦІАЛЬНА ПІДГОТОВКА КАНДИДАТІВ НА ПОСАДУ СУДДІ

Сьогодні є очевидним, що суддівська освіта відіграє важливу роль у забезпеченні неупередженого та справедливого правосуддя, заснованого на цінностях захисту прав людини та основоположних свобод. Це особливо актуально для нашої країни, яка перебуває у процесі трансформації всіх сфер суспільної діяльності. Єдиним закладом суддівської освіти у країні є Національна школа суддів України, одним із основних завдань якої залишається підготовка висококваліфікованих кадрів для системи правосуддя як запорука підвищення якості здійснення правосуддя. Важливим напрямком діяльності Школи відповідно до статті 105 Закону України “Про судоустрій і статус суддів” є здійснення спеціальної підготовки кандидатів на посаду судді (далі також – спеціальна підготовка).

У 2020 році Національна школа суддів України здійснювала заходи, спрямовані на проведення **спеціальної підготовки** в майбутньому. Відповідно до Плану заходів щодо оптимізації та удосконалення проведення спеціальної підготовки кандидатів на посаду судді узагальнено пропозиції до проєкту наступної Програми спеціальної підготовки кандидатів на посаду судді (далі також – Програма), та проєкти Програми та навчального плану дванадцятимісячної спеціальної підготовки кандидатів на посаду судді.

З метою забезпечення координації підготовки навчально–методичних матеріалів для спеціальної підготовки наказом Національної школи суддів України від 24.02.2020 № 1-сп визначено координаторів блоків Програми:

блоку І “Основи організації суду та діяльності судді” – Короткову Ольгу Сергіївну, викладача відділу підготовки викладачів (тренерів);

блоку ІІ “Цивільне судочинство” – Гуцал Лілію Вікторівну, викладача–наукового консультанта відділу підготовки викладачів (тренерів);

блоку ІІІ “Господарське судочинство” – Потильчака Олександра Івановича, викладача–координатора відділу підготовки викладачів (тренерів);

блоку ІV “Кримінальне судочинство та судочинство у справах про адміністративні правопорушення” – Коротких Олександра Антоновича, заступника начальника відділу підготовки викладачів (тренерів);

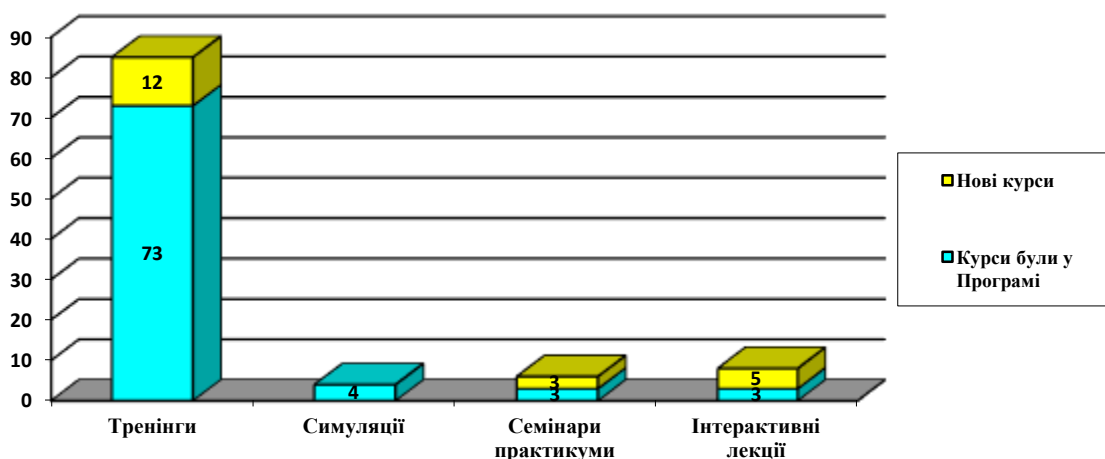
блоку V “Адміністративне судочинство” – Терлецького Олександра Олександровича, викладача–наукового консультанта відділу підготовки викладачів (тренерів);

блоку VI “Суддівські компетенції” – Гашицького Олександра Васильовича, начальника відділу спеціальної підготовки кандидатів на посаду судді.

Задля належної підготовки до здійснення спеціальної підготовки проаналізовано стан упровадження нових і вдосконалення існуючих курсів, доцільність включення їх до проєкту Програми спецпідготовки.

СКЛАДОВІ ТЕОРЕТИЧНО-ПРАКТИЧНОЇ ЧАСТИНИ ПРОЄКТУ ПРОГРАМИ

Всього 103 курси

До проєкту Програми включено 103 курси:

85 тренінгів, з них нових – 12;

4 симуляції судового засідання;

6 семінарів практикумів, з них нових – 3;

8 інтерактивних лекцій, круглих столів, з них нових – 5.

У 2020 році проводилося розроблення нових курсів для кандидатів на посаду судді, включених до проєкту Програми. Упродовж року завершено розроблення семи тренінгів (шість з яких – апробовано), трьох семінарів практикумів, 5 інтерактивних лекцій, на завершальній стадії розроблення знаходиться 5 тренінгів. Також розширено матеріали тренінгу “Соціометрична компетентність судді”.

В умовах карантину над розробленням навчально–методичних матеріалів нових тренінгів і семінарів–практикумів групи розробників активно працювали дистанційно.

Для розроблення навчально–методичних матеріалів двох нових тренінгів III блоку проєкту Програми **“Відповідальність за порушення господарських зобов’язань”** та **“Підготовче провадження у господарському судочинстві”** було проведено дванадцять онлайн засідань груп розробників.

Розробниками було підготовлено презентації Power Point до мінілекцій, інтерактивні практичні завдання у форматі кейсзавдань і дискусій у малих групах, навчальні відеоролики, симуляції (рольові ігри), додаткові матеріали з відповідною судовою практикою для самостійного опрацювання та тестові завдання для поточного оцінювання майбутніх суддів. Успішно проведено онлайн апробацію цих тренінгів в рамках програми підготовки працівників

апаратів судів для помічників суддів місцевих та апеляційних господарських судів.

З метою подальшого опрацювання та підтримання в контрольному стані матеріалів тренінгів з урахуванням вимог чинного законодавства проводилося оновлення складів учасників та очільників окремих груп розробників.

Для формування підходів щодо оволодіння необхідними знаннями, уміннями та навичками у процесі здійснення наставництва (коучинга) під час проходження кандидатами на посаду судді стажування в місцевих загальних судах, розвитку комунікаційних навичок і підвищення викладацької майстерності у співпраці з Проєктом ЄС “ПРАВО–JUSTICE” розроблено новий **тренінг для суддів–наставників (коучів): “Передача суддівського досвіду: методологія та практика”**. Упродовж 2020 року проведено три онлайн вебіари для 75 суддів–наставників місцевих судів усіх юрисдикцій, які вже мають практичний досвід наставництва. Голосуванням у ході зворотного зв’язку учасники підтвердили його корисність, інтерактивність і безпосередність.

На завершальній стадії перебуває створення посібника для суддів–наставників (коучів) кандидатів на посаду судді “Наставництво (коучинг) у системі формування професійних навичок майбутнього судді”.

Проведено онлайн вебінар для **88 розробників тестів і модельних справ** з цивільного, адміністративного, господарського, кримінального судочинства для спеціальної підготовки **“Правила створення, оцінювання та шкалювання тестових матеріалів”** та підготовлено Методичні рекомендації з підготовки тестових та практичних завдань для забезпечення проведення кваліфікаційного оцінювання суддів і кандидатів на посаду судді, відбіркового/кваліфікаційного іспитів кандидатів на посаду судді, поточного/підсумкового контролів успішності виконання програми спеціальної підготовки.

З метою визначення рівня якості спеціальної підготовки кандидатів на посаду судді та рівня результативності використання кандидатами знань, умінь та навичок, отриманих під час проходження спеціальної підготовки проведено моніторинг результатів кваліфікаційного іспиту кандидатів на посаду судді, які мають стаж роботи на посаді помічника судді щонайменше три роки.

Процедуру та механізм проведення моніторингу результатів кваліфікаційного іспиту та професійної діяльності судді визначено Порядком здійснення моніторингу результатів кваліфікаційного іспиту та професійної діяльності судді, затвердженим наказом Національної школи суддів України від 01.04.2020 за № 20.

За результатами проведеного моніторингу підготовлено відповідне **узагальнення, яке містить:**

порівняння результатів спеціальної підготовки та результатів кваліфікаційного іспиту кандидатів на посаду судді;

загальні тенденції, що прослідковуються за результатами проведеного моніторингу;

висновки щодо оцінки отриманих результатів;

пропозиції щодо використання підготовлених висновків за результатами моніторингу.

Основним висновком за результатами проведеного узагальнення є те, що програма спеціальної підготовки, форми та методи проведення занять загалом дали позитивний результат при складанні кваліфікаційного іспиту кандидатами на посаду судді.

Систематично здійснюється вивчення списку кандидатів на посаду судді, включених до резерву та рейтингового списку кандидатів на посаду судді за результатами кваліфікаційного іспиту, оприлюднених на офіційному веб-сайті з метою моніторингу подальших результатів випускників спеціальної підготовки на шляху до професії судді. **Створена база даних випускників спеціальної підготовки.**

У 2020 році Вищою радою правосуддя було **рекомендовано 207 кандидатів на посаду судді**, які пройшли спеціальну підготовку у Національній школі суддів України. З них **205 особи** указами Президента України **призначено на посади суддів** у місцеві загальні суди.

II. ПІДГОТОВКА ПРАЦІВНИКІВ СЛУЖБИ СУДОВОЇ ОХОРОНИ

У 2020 році Національна школа суддів України розпочала активну **підготовку співробітників Служби судової охорони**, яка проводиться з погодженими зі Службою судової охорони плану та порядку підготовки, затвердженими ректором відповідно **20 січня та 28 лютого 2020 року**.

Заняття проводяться в усіх регіональних відділеннях Національної школи суддів України як для співробітників Служби судової охорони, так і для керівників структурних підрозділів цієї Служби спільно із суддями та працівниками апаратів судів.

У 2020 році проведено **30 занять: 2 круглих столи, 11 семінарів і 11 семінарів–практикумів** (з них **14** – у форматі вебінарів), підготовлено **483** співробітника Служби. Також підготовлено **шість** дистанційних відеозанять, які співробітники Служби судової охорони активно використовують для підвищення рівня кваліфікації.

Зокрема, проведено:

семінари–практикуми “Практичні та психологічні особливості спілкування працівників Служби судової охорони з відвідувачами суду”; “Ефективна комунікація у професійній діяльності”; “Українське ділове мовлення”;

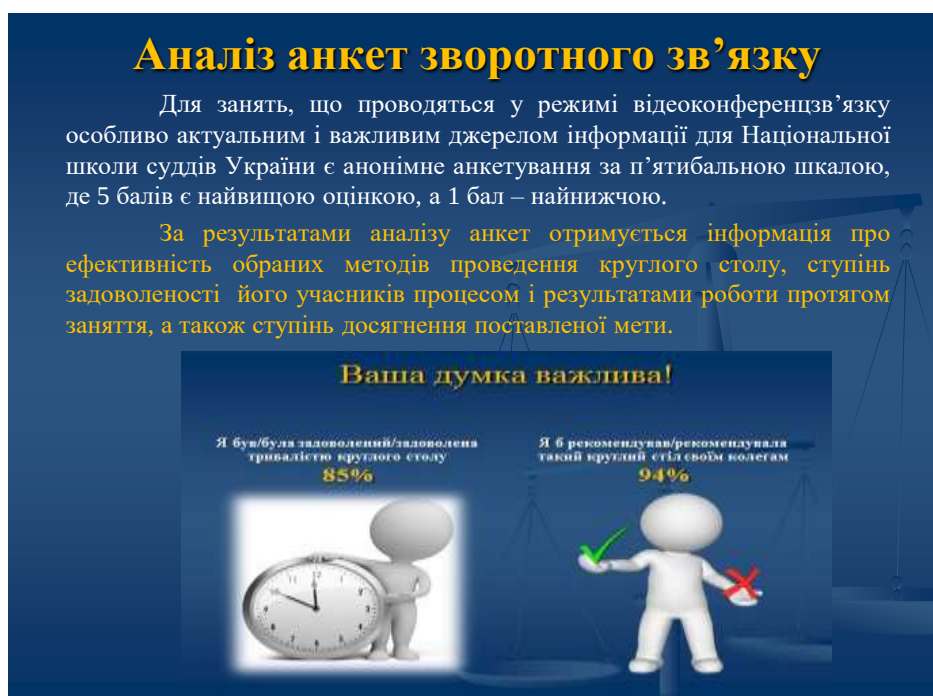
круглі столи “Функціонування Служби судової охорони в системі правосуддя України”;

семінари “Судова система України, законодавство про судоустрій і статус суддів”; “Антикорупційне законодавство. Виконання вимог Закону України “Про запобігання корупції”. Конфлікт інтересів. Фінансовий контроль” і “Забезпечення безперервної роботи суду в умовах надзвичайних ситуацій”

Для онлайн занять особливо актуальним і важливим джерелом інформації є анонімне анкетування.

За результатами аналізу анкет отримано важливу інформацію про ефективність обраних методів проведення занять, ступінь задоволеності його учасників і учасниць процесом і результатами роботи протягом заняття, а також ступінь досягнення поставленої мети.

Національна школа суддів України активно розпочала додатково розробку циклу нових курсів для співробітників Служби судової охорони. Розроблено та апробовано круглий стіл “Функціонування Служби судової

охорони в системі правосуддя України”. Наразі триває розроблення тренінгів: “Побудова ефективної команди” та “Забезпечення особистої безпеки суддів і членів їхніх сімей, працівників апаратів судів. Громадська безпека”.

До груп розробників цих курсів увійшли судді, представники Вищої ради правосуддя, співробітники Служби судової охорони та працівники Національної школи суддів України.